

EGYHÁZI- ÉS ISKOLAI SZEMLE

Felelős szerkesztő: DEBRECZENI ISTVÁN református lelkész

Megjelenik két hetenként, szombaton

Előfizetési ára: egész évre 100 Lei, fél évre 50 Lei, egyes szám 4 Lei.

Szerkesztőség: Salonta (Nagyszalonta) Református lelkészi hivatal, a hová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő. Kiadóhivatal: Oradea-Mare (Nagyvárad) Ferdinánd király-út (Rákóczi-út) 14. szám. Előfizetési díjak, hivatalos hirdetések díja, reklamációk Konrád Géza címére Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 14. küldendő

Az iskolai rendelet végrehajtása.

Schleiermacher, a nagy német református theologus, mikor Berlin népe tenger szenvedésen és megalázó idegen megszálláson ment keresztül, egy iskolaünnepi beszédében ezeket mondotta: „Nem adhatunk Istennek elég nagy hálát azért, hogy ebben az időben, amikor annyit és oly kárhozatosan okoskodtak isteni dolgok fölött s amikor annyit és olyan romboló hatással belekontárkodtak üdvös, kipróbált intézményekbe, ebben az időben legalább az egyház és iskola között nem borult fel a kapcsolat“.

Nem adhatunk elég hálát mi sem, de nem is lehet semmi olyan előttünk, amit meg ne kellene tennünk, hogy az egyház és iskola továbbra is egy és elválaszthatatlan maradjon. Mindegyik gyenge, béna a másik nélkül. Az egyház csak az iskola által lehet erős s az iskola csak az egyház által lehet egészséges. Multunk, századok története hirdeti ezt és igazolja, hogy fajunk is csak e kettőnek egysége által lehet erős és maradhat életben. Ezért az erőt adó, életet nyújtó egységért mindent meg kell tennünk, még olyat is, amiről talán sohse hittük, hogy képesek leszünk rá s amelyet mikor véghez viszünk, vérzik a szívünk és minden érzésünk lázongva tiltakozik ellene. Ilyen cselekedet volt az erdélyi egyházkerület határozata az iskolai rendelet ügyében, amelyben — előző határozat alapján — mi is egyöntetűen járunk el. Nem jogfeladás, vagy a jogtalanság elismerése ez és nem is csak tehetetlenségünk tudatában való megalázkodás, hanem iskolánk megtartása érdekében való önmehtagadás. Aldozat, melyet az édesanya: az egyház hoz gyermekéért: az iskoláért. Meghozza, hogy a jövődő ítélete semmivel se vádolhassa, hogy mulasztást követett el, mely miatt iskoláinkat esetleg elvesztettük volna.

Ha ezt meg kellett tennünk, akkor haladéktalanul meg kell kezdenünk a rendelet le-

hető végrehajtását. A részletes utasítást megkapják egyházaink, itt csak egy-két általános irányítást nyújthatok egy tanfelügyelő látogatás tapasztalatai alapján, melyeket egyházam iskoláinak Tulbure inspector által való megvizsgálása közben volt alkalmam szerezni. Legelső követelmény a román nyelv tanításának a 3-ik osztályban való haladéktalan megkezdése és a felsőbb osztályokban fokozottabb mértékben való folytatása. Mivel a nyert engedmény szerint az első és második osztályban az állam nyelvét nem kell tanítanunk, minden erőnkkel arra kell törekednünk, hogy a két év alatt a növendékek anyanyelvüket jól, helyesen és szépen megtanulják.

Az iskolai rendelet legsérelmesebb része, mely ellenkezik a helyes pedagógiai és didaktikai elvekkel, sőt a logika elemeivel is, hogy a földrajzot, történelmet és alkotmánytant már a 3-ik osztálytól felfele román nyelven kell tanítani. Ebben van a rendelet legheteflenebb követelménye, midőn egyes tárgyak tudását kívánja egy idegen nyelven, melynek még csak az elemeit kezdik tanulgatni. „Próbáljuk meg a lehetetlent“ — mondta erre célozva az erdélyi kerület közgyűlésén Bernády György. Mintha csak erre válaszképpen mondta volna Tulbure inspector: „mi nem kívánunk lehetetlent; a rendeletnek mi vagyunk a végrehajtói és értelmezői“. Elég egyelőre ezekből a tárgyakból az egyes leckéknek egy-két román mondatban való összefoglalása. A földrajzban azonban a régi magyar neveket is meg kell tanítani!

Örömmel tapasztaltam a nevezett inspector megértő gondolkodását, annál is inkább, mert azokban a napokban jelent meg egy hasonló szellemű cikke és meggyőződést szerezhettem, hogy következetes marad elveihez a gyakorlatban is. Ugyancsak ilyen értesüléseket szereztem másik két tanfelügyelőség területéről is, amiből talán nem lesz tulzott és csalo reménynek arra következtetni, hogy a megértés, közeledés jelei, melyeket nekünk is hasonlóval kell — a saját étdekünkben viszo-

noznunk. A rendelet módot nyújt arra, hogy, ha tanítóink a nyelvet nem bírják, kérjük románul tudóknak kiküldését. A tanítás ilyen alakjában azonban az is feleslegessé válik, mert tanítóink elvégezhetik, úgy, hogy ők is tanulnak és haladnak előre a nyelvben. Azt hiszem, felesleges azt fejtegetni, hogy mit jelent, ha ők továbbra is elláthatják a tanítás minden részét iskoláinkban.

A rendeletnek másik legsérlemesebb és legnehezebben végrehajtható része tanítóinknak a nyár folyamán leendő román nyelvű vizsgázása. Egyelőre még nincs remény, hogy e tekintetben változás történjék. Ha azonban itt is megértéssel és jóakarattal fogunk találkozni, enyhülni fog ez is. De hogy ez legyen, a jóakaratot tanítóinknak is tanusítaniuk kell. A legkomolyabban kell készülniök a vizsgára. Becsületüggyé kell tenniök, mert azonkívül kétszeresen is életkérdés ez: saját maguké és iskolánké!

Ebben azonban őket presbyteriumainknak és hiveinknek a legnagyobb jóindulattal és áldozattal kell támogatniok. Iskoláink fennmaradása tehát a közel jövőben már attól függ, hogy lesznek-e tanítóink és ime egyszerre még világosabb lesz, hogy iskoláink fennmaradása nemcsak egyházi, felekezeti, hanem faji, nemzeti kérdés. Már sok állami magyar iskola zárult be tanítóhiány miatt, vagy román, sokszor regátbeli tanítók tanítanak ott, hol református tanítónak kellene tanítani s mi lesz, ha a felekezeti iskolák is bezárulnak — tanítóhiány miatt — a magyar gyermekek előtt? Rettenő sullyal nehezedik ránk: pásztorokra, tanítókra, hivekre a magyar jövő: vajjon elbirjuk-e a sulyt, tudjuk-e vállalni a felelősséget?

Debreczeni István.

Külföld

Az amerikai egyházi életből.

(Folytatás és vége.)

Templomaik nem nagyok. A mi nagy templomaink helyett több, kisebb templomot építenek. Különben az istentisztelet és templomlátogatás tekintetében az amerikai protestánsok nem válogatnak és nem különböztetnek szigorúan. Amelyik templomot legközelebb találják, abba mennek, ha a Reformed Church, vagy Presbyterian churchnek, vagy a baptista nathodista, vagy egyéb felekezet templomai is az, csak protestáns legyen.

Istentisztelet csak vasárnap van, szerdán este pedig imaösszejöveleteket tartanak, mely énekelésből és imádkozásból áll. Nagyhéten azonban minden este van imaóra. Ha bármily nagy ünnep — nemzeti, vagy vallási — vasárnapra esik hétfőn ülik meg, hogy így az ünnep fontosságát mindég kiemeljék. Viszont minden nagy ünnepet csak egy napon tartanak. A két napos ünnepek ismeretlenek. Az óévi istentiszteletet éjfélben tartják. A vig, zajos sylveszteresték szokásban vannak, amikor már két héttel előre lefoglalják az éttermek helyeit. Ezek még nagyobbára az alkohol tilalom nélküli idők maradványai és varázsuk évről-évre fogy. Igen gyakran megtörténik, hogy a vig sylveszterező társaságok fél 12-kor felkerekednek és elmennek az óévi istentiszteletre, melynek végeztével ismét visszatérnek az összejövétel helyére. A vallás komolyan vételét lgejobban jellemzi a 3-ik és 4-ik parancsolat szigorú megtartása. Az Isten nevével nemcsak hogy nem káromkodnak, de valóban „nem veszik fel hiába” annyira, hogy pl. a nálunk egészen ártatlan „jaj Istenem” kifejezés is ismeretlen és előttük angolul nagyon visszatetsző volna. A vasárnap megszentelésére jellemző, hogy az Egyesült Államokban vannak államok [pl. Pennsylvánia], amelyekben vasárnap football-mérkőzéseket sem szabad tartani.

Az alkoholtilalom a legszigorubbán megvan. Szeszt beinni, forgalomba hozni nem szabad és nem is lehet. Ha itt-ott valahogy hozzá is tudnak titokban jutni, csak olyan kis mennyiséghez és olyan óvatosan fogyasztják, hogy tőle nem lehetnek részegek és nem lehet szombat este a heti keresményt elinni. Általában legjellemzőbb erre nézve, hogy nemcsak a törvény, hanem a társadalom közfelfogása sulytaná elsősorban a részeg embereket. Hivatalosan csak az egyházak juthatnak borhoz, de vannak templomok, melyekben az urvacsorát sem borral, hanem édesen tartott mustal osztják ki.

Roszírfikáló vizsgára mint ozzérkönyv nélkülözhetetlen!

Megjelent és kapható

a magyar tannyelvű el. iskolák számára a legújabb miniszteri tanterv szerint kidolgozott, Dr CABA ÁGOSTON kir. tanfelügyelő által írt

Román nyelvkönyv

(Gramatică Română) IV. kiadás. A leckék a tantervben előírt beszéd- és értelemgyakorlati anyagot tárgyalják. — Kapható:

Béres Károly könyvkereskedésében

Oradea-Mare-Nagyvárad, Ferdinánd király-út 14

Ara
16
Lei

Beszélgetésünk során szóba jött a szabadkőművesség, mely lényegesen különbözik az európai páholyoktól. Korántsem a zsidóság tömörülése, sőt egyik nagyobb ága határozottan protestáns, amennyiben sem zsidó, sem gyónó katolikus nem lehet tagja. Ellenben csaknem minden protestáns lelkész szabadkőműves.

Dr Baltazár Dezső püspök amerikai útjával az ottani magyar lapok sokat foglalkoztak. A reformátusok mellett a zsidó magyarok is igyekeztek elősegíteni útjának célját, amit annál könnyebben tehettek, mert a magyar lapok 75–80 százaléka az ő kezükben van. Többnyire ők képviselik az egész magyarságot, úgy, hogy az igazi értékes magyar emberek nem szerepelnek és nem olyan ismeretesek. A lapok élénken domborították ki a püspök liberalis vallási gondolkodását, ami hatást ért el, mert Amerikában népszerűek, akik nem felekezeti különbség szerint vészik az embereket. De az antiszemitizmus ott is meg van, sőt a keleti részekben igazán erős. Vannak pl. szállók, melyek — bértörvény-ellenes — nyíltan hirdetik, hogy csak keresztyéneket fogadnak be.

Európával az igazi amerikai keveset törődik, azt tartva, hogy olyan világgal, amelyik most fejezett be egy háborút és mégis fegyverkezik, foglalkozni sem érdemes. Mégis inkább német rokonszenv észlelhető Franciaország eljárását saját szempontjukból helytelenítik. Felfogásuk szerint jobban járna, ha talpraállítani segítené Németországot gazdaságilag, mert korábban hozzájutna követeléséhez.

Megemlítette még az én informátorom, hogy milyen szokatlan volt neki, szalonai magyar reformátusnak, hogy minden református templomnál ott látta a keresztet. Én pedig az előadottakon elgondolkozva, nemcsak a templomaikon, hanem a szívükben és életükben is ott látom a keresztet és a rajta megfeszített Krisztust.

ORGONAKARÉNEKES

(sorközzjátékokkal) a magyar reformátusok új énekes könyvéhez, organista-kántorok számára, templomi használatra.

165 egyházi ének. Orgonáfa és vegyes ének-karra kidolgozta: SZÜGYI JÓZSEF organista-kántor, az énekeskönyvet szerkesztő Bizottság egyik tagja.

Kapható 140 Lei utánóét mellett

kizárólag:

Béres Károly könyvkereskedésében

Oradea-Mare—Nagyvárad. Fő-utca 14. szám.

Irodalom

Az Ige fénye.

Révész Imre debreceni lekipásztor beszédei. Debrecen, 1923. „Meliusz” könyvkiadóvállalat. 171 l.

E kötet ismertetésénél elég volna Tájékoztató c. előszavát leköszölni. Annyira ismeri önmagát, hogy maga adja beszédeinek legjobb jellemzését — szelvényesége leszámításával. „Egyiket sem azért adom ki — írja —, minthogyha példát akarnék arra adni, hogyan kell predikálni. Valamennyiben a „mit?”-en van a hangsúly. Gondolatokat ébreszteni és cselekvésre indítani — ez volt és ez marad az igehirdetésben minden törekvésem, ez az egyedüli célja ennek a kiadványnak is.” Ha a „mit?”-et nézzük a kötetben, e külső és belső szempontjából vizsgálhatjuk. Külsőleg nézve hirdeti a lekipásztor erősségeit, folytatólagos beköszöntő programbeszédével 5 prédikációban egyházunk megújodását, 9 bő vázlatban a legaktualisabb kérdéseket, mint pl. a zsidókérdés, új éneket, keresztyén unió stb., nagy halottak emléket, búcsuját és Debrecen igazságait. Ha belsőleg nézem a „mit?”-et, olyan könnyen és mégis olyan nehezen tudom megmondani. Könnyen, mert két szó az egész, amelyik egy: evangéliumot, Krisztust. — és nehezen, mert olyan sokan hiába, illetéktelenül és hamisan használva, megüresítették s elkoptatták igazi értelmét. S amint a „mit?”-et nézve elmélyedem a beszédekben, látok egy erőshitű lelket, akinek hite szinte a szó nemes értelmében vett rajongás távol minden kegyeskedéstől; egy Krisztust és egyházát lelkesedéssel szerető szívet, aki az ige és tudomány fegyvereivel száll sikra védelmére; egy mélyen gondolkodó főt, akinek mondatai nem szép, de üres szavak füzerei, hanem gondolatok kedves ruhája, egy tudóst, aki tudása kincseivel értékesebbé teszi beszédeit anélkül, hogy nehezebbé tenni és egy historikust, aki a múlt emlékeinek maradandó köveiből a jelen mélységeiben egyháza és nemzete jövődjének fundamentumát építgeti. Mindezt megismerem egyszerű, cikornyátlan és mégis színes, áhitatos és mégis erőteljes, meggyőző és lelkes magával ragadó nyelven. Mélyen evangéliumi és mégis modern predikátor áll előttünk, kinek különösen a lekipásztor erősségei c. beszédeit minden lekipásztornak, az Egyházunk megújodása c. ciklusát minden hívőnek ismerni kellene.

Protestáns Szemle. Főszerkesztő dr Ravasz László, felelősszerkesztő Veress Jenő, társszerkesztők Pröhle Károly és Révész Imre. Három évi szünetelés után újra megindult a Prot. Irod. Társaság régi folyóirata és a XXXIII. évfolyamába lépett. Tartalma: dr Ravasz László beköszöntője és Madách pesszimizmusa, Vargha Gyula: Prot. irodalom és nemzeti műveltség, Raffay S.: Eltolódások az állam és egyház

viszonyában. Lampérth G., Ritoók Emma, Apáthy Lajos, Vargha Gyula versek. Bartók György: Petőfi művészete. Kisbán (Gróf Bánffy) Miklós: A két angol (elbeszélés). Nagy József: Hit és tudás. Kritikai Szemle. Előfizetési díja nemtagoknak negyedévre 12,000 K. Tagsági díj félévre 20,000 K.

Maradj olem. A református keresztyén családot imádságos könyve. „Az Ut” könyvtára. 4. szám. Szerzői: Imre Lajos, Makkai Sándor, Tavasz Sándor theol. tanárok. A 178 oldalas csinos zsebkiadású könyv. I. négy heti hétköznapi, II. egy heti bűnbánati elmélkedéseket, reggeli, estéli imádságokat, III. ünnepi elmélkedéseket és imádságokat s IV. vasárnapi és alkalmi imádságokat, azonkívül a reform. keresztyén hitvallását (Heidelbergi katechizmus), a tiz parancsolatot apostoli hitvallást, Uri imát, keresztség és urvacsora szereztetési igéjét tartalmazza. Szerencsés a négy heti elmélkedés textusanyaga: az Uri ima, a Galata levél néhány erőteljes és aktuális verse, az I. korinthusi levél 13. r. a szeretet dicsőítése és a hegyi beszéd 8 boldogsága. Ugy az elmélkedések, mint imádságok rövidek, egyszerűek, építőek, áhitatosak. E kedves kis könyv nagy szükségét pótolta, a legnagyobb mértékben megérdemli a terjesztést. Ára 35 lei.

A református presbyter kiskatéja. „Az Ut” könyvtára 2. sz. III. kiadásban jelent meg a szerencsés gondolatot megvalósító hitelesítő és presbyteri kötelesség hű betöltésére serkentő kis füzet, melyre ma midőn a presbyteri tiszt olyan nagyon elsekélyesedett elvesztette jelentőségét és sokszor megcsufoltatik a betöltője által igazi szükség van. Minden egyháznak meg kellene venni presbyterei számára.

Egyházi hírek

A szatmári lelkész kör értekezlete. A nagybányai egyházmegye lelkészegyesülete legutóbbi közgyűlésén elhatározta a lelkész körök megszervezését. E határozat folytán tartották meg a régi szatmári egyházmegyének itt levő lelkészei január 23-án első értekezletüket. Megjelentek a szatmári lelkészek és s. lelkészek kívül Sáfár Imre atyai, Mogyorós Sándor cs. bagosi, Fehér Bertalan óvári és Gyöngyössy Bálint szamosdobi lelkészek. Elnöknek, miután Sáfár Imre nem vállalta e tisztséget, Sárközi Lajos németi lelkészt, jegyzőnek Gyöngyössy Bálintot választották meg. Ezután tárgyalás alá vették a nagybányai lelkészegyesület határozatait, melyeket a helyi viszonyoknak megfelelőleg végrehajtanak. Elhatározta az értekezlet, hogy az „Egyházi Híradó” terjesztése ügyében, vidéken propagandát fejt ki. A következő értekezletet a németi egyházban tartják meg, istentisztelettel és presbyteri értekezlettel együtt; az előbbi

Mogyorós Sándor végzi, az utóbbin pedig Boros Jenő tart előadást a presbyterek tisztéről és kötelességéről.

A szamoskrassói egyház kislajálása. Az agrártörvény végrehajtásának egyik kirívó példája a szamoskrassói eset. Előbb a gör. kath. lelkész a református lelkészt a parochia újabb épületéből kihatallommal kitétette, azután pedig az agrárbizottság az egyház földjeinek jórészét és a lelkész 100 hold földjét egészen elvette és a 300,000 Lei értékű ingatlan helyett 10,000 Leit állapított meg.

Érendréden újból megkezdődött a vallás-kölcsi élet nemesítő és ismeretterjesztő előadás, mely csak a háború vége felé szűnt meg. — A legelső estély január első vasárnapján tartatott, a következő műsorral: 1. Ének: XC. zsoltár, melyet imádság követett. 2. Megnyitó beszéd, tartotta Csutoros Albert lelkész. 3. „Ünnepeljük meg a vasárnapot”. Előadta: Csutoros Albert lelkész. 4. Szabolcska „Szetetet” című versét szavalta: Gardó Sándor ifju. 5. „Csak daloljunk, csak énekeljünk” előadta: Csutoros Albert. 6. Lampert Géza „A boldogság vándora” című versét szavalta: Fésüs József ifju. 7. „Magyar dalok” dalolta a közönség. 8. Záró beszéd és ének. — Január 28-án tartatott meg a 2-ik estély a következő műsorral: Ének, imádság. „Istent kereső Péter” felolvasta Csutoros Albert lelkész. — Szavaltak: Varga Piroska, Botos Margit, Gellén Ilona. — „Tejszövetkezet” előadta: Szabolcska Miklós tanuló. Bevezette a záróbeszéd és ének.

Szapárfalva ünnepnapja. Meleg szeretettel, a megbecsülés, a hála és a gyermeki ragaszkodás igaz örömeivel ünnepelték csütörtökön, november 29-én délelőtt Szapárfalva kálvinista hívei ősz, öreg papjuk, Rácz Károly Szapárfalvára történt megváltásának negyven éves jubileumát. — Délelőtt tizenegy órakor ünnepl. istentiszteletre gyűlt össze a templomba a falu apraja-nagyja. Könyörgést Szombati-Szabó István mondott, utána Nemes Elemér, Igazfalva papja méltatta szép beszéd keretében a jubiláns érdemeit. Prédikáció után Nemes Elemér énekelte el a „Gályarabok” énekét. Ez után a jubiláns Rácz Károly rövid visszapillantást vetett a 40 év előtti lelkészválasztásra, melynek oka az volt, hogy 1869-től 1872-ig együtt grancsároskodott a Deutsch-Banater Grezregiment No. 12, oppovai Compagnia-jánál a mostani szapárfalvai nemzedék atyáival. A lefolyt 40 év alatti lelkész teendőkről statisztikát állított fel. E szerint 40 év alatt 2512 személyt kereszttelt, 581 házaspárt esketett meg és 1220 növendéket konfirmált. Halotti alkalommal 1494-szer végzett papi teendőket, elmondott 2181 egyházi beszédet és 14,967 egyháztagnak osztott urvacsorát. — Az érdekesen felépített visszapillantás után Szöllősy Imre bodófalvai lelkész mondott bezáró könyörgést. Istentisztelet után a parochián az iskolás-gyermekek virágokkal kedveskedtek öreg papjuknak.

Ezután a községi előjáróság tisztelt Varga András bíró vezetésével. Az egyházközség nevében Kiss Béni kurátor, a tantestület képviselőjében Vancsa János igazgató-tanító üdvözölte a jubilánst. — Rácz Károly, ki 81 esztendő s kora dacára, fiatalos fürgeséggel és acélkemény lélekkel állja a harcot a korral, meghatottan, könnyezve köszönte meg a meleg üdvözléseket. — Általában a jubileumi ünnepség a hálás elismerés és meleg szeretet jegyében folyt le. Mi a magunk részéről is kívánunk Szapáryfalva öreg papjának még sok boldogságot az életben.

Hírek a nagybányai egyházból. A nagybányai református egyház majdnem félmillió leit kifizető költséggel renováltatja hatalmas templomát. A lélekszámban megfogyott egyházközség óriási áldozatot hozott. A hívek önkéntes adakozásából már közel 300 ezer lei gyűlt be, mely összeg összehozásánál nagyjelentőségű volt a több mint 40 ezer leit jövedelmező karácsonyi vásár és a több mint 10 ezer leit hozó műkedvelő előadás. Megvalósult a templomi villanyvilágítás, mely lehetővé tette az esti istentiszteletek s vallásos estélyek tartását. A múlt évben megindított vallásos estélyek sorozata folytatódott, az első esti istentisztelet pedig karácsony estélyén volt, amikor az est áhítatkellő hangulata a hívek vallásos érzését még intenzívebbé tette. Világossá vált, hogy a nyugati államok nagy városaiban bevezetett esti istentiszteleteknek a mi városainkban is erős építő hatásuk és nagy jövőjük van. Természetes e nagyarányú kiadások fedezete csak az egész gyülekezet bevonásával teremthető elő. A gyűjtésben s általában a gyülekezeti munkában dr. Ajtai Nagy Gábor, az egyház nemes gondolkozású s egyházát végtelenül szerető főgondnoka jár elől. Megmutatja, hogy a világi papok mily nagy munkát végezhetnek egy gyülekezetben. Fáradtságot nem ismerve, törhetetlen energiával munkálkodik azon, hogy méltó legyen a nagybányai egyház jövője multjához s haladjon azon a nemes uton, melyre az egyházat nemrég eltávozott, tábori püspökké lett, nagynevű lelkésze, Soltész Elemér vezette.

A szalmári iskolák bezárásáról hírt adtunk. Ugy az egyház, mint a kerület vezetősége megtette ellene ismételt felterjesztéseit. Közben azonban az iskola tantermeit — a főgimnázium épületében — eirekvirálták lakásnak egy tisztviselő részére, ki nyomban be is költözött és most ráadásul feljelentést adott be, hogy az iskola növendékei órák közben lármáznak és őt lármájukkal zavarják! — Ujabbán a főigazgató a főgimnázium nyilvánossági jogát legnagyobb mértékben alakiságok miatt — megvonta.

Értekezlet az iskolaiügyi főrendi ügyében. A múlt hó közepén a közoktatásügyi miniszter értekezletre hívta össze az egyházak, mint iskolafenn-

tartók fejeit, hogy a készülöben levő iskolai törvényt ismertesse. Kerületünkben Csernák Béla főjegyző volt jelen az ankéton, hol csak röviden és általánosan ismerhették meg a törvénytervezetet és írásban adhatták be észrevételeiket.

Hivatalos rész.

Pályázat

Az erdőgyaraki ref. egyház a II. tanítói állásra pályázatot hirdet. — Fizetés: 1. Természetben lakás. 2. Kézpénz: évi 12,000 Lei, illetve 8000 Lei s 8 hold föld haszonélvezete. 3. Igényjogosultság esetén korpótlék.

Kötelessége ez idő szerint az I—II. vegyes osztály vezetése. Lelkész és kántor helyettesítése; ének-kar szervezése s vezetése.

Kérvények, oklevéllel s szolgálati bizonyítványokkal felszerelve február 15-ig a lelkészi hivatalhoz küldendők.

Ghiarac (Erdőgyarak) Biharm. 1924 január 29.

Presbiterium.

Pályázati hirdetés.

Pályázatot hirdet Nagy Károly érdengelegi 92 éves ref. lelkész, feles papságra.

Fizetés: 1. 34 hold (1200 öi) tagozított szántóföld és kaszáló fele. A kaszáló belőle körülbelül 3 hold. 2. 20 hekto rozs párbér fele. 3. Stóla, teljes egészében (220 lélekszám). 4. 20 Lei fapénz fele.

Kötelessége az összes lelkészi teendők felelősség mellett való végzése.

Ezenkívül a kántori teendők végzése és az iskolás gyermekeknek vallástanítása. — Ezért fizetésül kapja: 1. A kántori lakást melléképületekkel 6 vékás kerttel, 2. 4 1/2 hold (1200 öi) szántóföld egy darabban. — Pályázati határidő március 15.

A cím, hova a pályázat küldendő: Ref. lelkészi hivatal Dindești—Érdengeleg, județul Satu-mare, u. p. Andrid—Érendred.

Egy kisebbszerű harmóniumot keresek meg-megvételre. — Ajánlatokat a kiadóba kérek.

Egy 55 kilogram súlyu harang eladó. Érdeklődők Konrad Géza püspöki titkárhoz forduljanak

Orgonahomlokzatsípek

a rekvirált sípek helyébe elsőrendű kivitelben készülnek

Wegenstein L. Fiai orgona- és harmoniumgyárban, Timisoara.

Kitűnő hangú harmoniumok és pedálos harmoniumok állandóan raklárban. Orgonafelújítások, tisztítások és hangolások pontosan eszközöltetnek. Költségvetéssel és harmonium-rajzokkal díjtalanul szolgálunk. 1—26

BÉRES KÁROLY

KÖNYVNYOMDÁJA, KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZER KERESKEDÉSE

a Királyhágómelléki Református Egyházkerület
vallástani kézikönyveinek kiadója és főbizománya

ORADEA-MARE - NAGYVÁRAD, FŐ-UTCA 14. SZ.

A református elemi népiskolákban használandó összes vallástani kézikönyvek, magyar- és románnyelvű tan-
könyvek [nyelvtan, földrajz, történelem, alkotmánytan],
térképek, füzetek, írószerek és iskolai nyomtatványok
legolcsóbb beszerzési forrása. Figyelmes kiszolgálás.
Az Egyházaknak és Iskoláknak árendedményt nyujtok.